

Principper for fordeling af museernes tilskud

Baggrund

Kulturministeren har nedsat to visionsgrupper, der skal fremkomme med forslag til, hvorledes den statslige støtte til museerne fremover skal udmøntes, hvordan der kan sikres råderum til nye museumsinitiativer og herunder også overveje, om der er behov for ændringer af museumsloven. Selv om Organisationen Danske Museer (ODM) gerne havde set en egentlig udredning omkring museernes opgaver og roller, og selv om vi ikke anerkender, at visionsgrupperne skal operere med en model, der tager udgangspunkt i en besparelsesramme, hilser vi det velkomment, at der omsider tages initiativ til at belyse støttestrukturen for de statsanerkendte museer.

Museernes værdi og rolle

Selv om fordelingen af det statslige tilskud står i centrum, er det væsentligt, at debatten og de endelige beslutninger ikke kun har fokus på teknikaliteter og økonomi, men løfter blikket mod at understøtte museernes rolle i samfundet.

I det seneste årti har den danske museumsverden været inde i en kraftig forandringsproces, som i endnu højere grad har placeret dem som væsentlige lokale/regionale og nationale kulturinstitutioner, der skaber viden, sætter i perspektiv, udfordrer og engagerer. Hermed bliver museerne væsentlige kulturbærende institutioner, der ikke kun bidrager til at udvikle (lokal)samfund og national identitet. I kraft af det stærkt stigende antal udenlandske gæster og internationale aktiviteter bidrager museerne også til at fremme forståelsen af dansk natur, kultur og samfund generelt.

Det er derfor vigtigt, at det kommende udvalgsarbejde og mulige politiske beslutninger omkring de statslige og statsanerkendte museer er med til at understøtte og yderligere udvikle museernes mangeartede roller. ODM understreger derfor, at arbejdet med tilskudsstrukturen og eventuelt museumsloven er båret af følgende fem principper:

1. Et fagligt solidt og vedkommende museumsvesen i hele landet

- a. De danske museer er kendetegnet ved at være et samlet museumsvesen, som gennem nationale standarder i henhold til museumsloven tilsammen varetager kultur-, kunst- og naturarven. For at fastholde et solidt museumsvesen i hele Danmark skal de statsanerkendte museer fortsat tildeles et statsligt basistilskud.

Association of Danish Museums
Vartov, Farvergade 27D
1463 København K, Denmark
T + 45 4914 3966
F + 45 4914 3967
info@dkmuseer.dk
www.dkmuseer.dk

Nils M. Jensen
Direktør/Director
M +45 2548 9328
nils.m.jensen@dkmuseer.dk

- b. Det er er en stor styrke, at de danske museer i stigende grad differentierer sig og udgør en mangfoldighed af fagligheder, formidlingsformer og aktiviteter. Eventuelle ændringer i støttestrukturen og lovgivningen skal være med til at understøtte et fortsat udviklingsorienteret museumsvesen.
- c. Uanset størrelse indgår museerne i mange lokale samarbejdsrelationer inden for f.eks. undervisning, integration/inklusion, sundhedsområdet, oplevelsesøkonomi, frivillighed o.a. Samtidig spiller kommunerne mange steder en bevillingsmæssig hovedrolle. Derfor bør tilskudsstrukturen også afspejle museernes mangeartede opgaver og kommunernes vigtige rolle.

2. Dynamik og udvikling

- a. Et udviklingsorienteret museumsvesen kræver, at der er ressourcer til at sætte nyt i gang, skabe mere tværgående samarbejde, nye formidlingsformer målrettet specifikke brugergrupper, mere internationalt samarbejde m.m. Derfor er der brug for en væsentlig udviklingspulje i form af yderligere statslige midler og styret af faglige, uafhængige organer.
- b. ODM er tilhænger af, at dele af tilskuddet bliver opgave- og aktivitetsbestemt. En sådan ændring bør indføres over en passende årrække, således at museerne kan få tid til at tilpasse sig de ændrede forhold.

3. Gennemsigtighed og enkel administration

- a. Såfremt en ny tilskudsstruktur iværksættes, skal den være baseret på så gennemsigtige og objektive kriterier som muligt knyttet til museernes opgavevaretagelse.
- b. En ny tilskudsstruktur skal være enkel at administrere, således at museerne ikke pålægges tunge administrative byrder omkring indrapportering.

4. Fastholde museumslovens fem hovedopgaver

- a. Den eksisterende museumslov skaber rammen om et fagligt solidt museumsvesen ved at kræve, at alle statsanerkendte og statslige museer skal leve op til visse standarder inden for de fem hovedopgaver, nemlig indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. Hovedopgaverne hænger i museernes daglige virke uløseligt sammen og løses ofte i et samarbejde med andre institutioner. På forskningsområdet kan museerne indgå i forpligtende samarbejder med fagligt beslægtede institutioner og universiteter, således som der allerede er mange eksempler på, og som også i stort omfang finder sted inden for konservering og bevaring.

5. Museumsevalueringer med konsekvens

- a. For at sikre et kvalitetspræget, nationalt museumsvesen er det vigtigt, at museerne løbende underlægges evalueringer. Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderingsrapporter og processen før, under og efter er vigtige redskaber til at sikre et solidt og dynamisk museumsvesen i hele landet.
- b. Kvalitetsvurderingsrapporternes konklusioner bør ledsages af klare konsekvenser, såfremt museer med negative vurderinger ikke inden for en årrække lever op til de fastlagte krav.